

30.3.2022

kirjaamo.sm@govsec.fi

maahanmuutto-osasto.sm@govsec.fi

Asia: **Lausunto: Hämeen ammattikorkeakoulun lausunto koskien hallituksen esitystä eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta, VN/31772/2021-SM-9**

Hämeen ammattikorkeakoulu kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa

Esitetty lakimuutos on kannatettava, mutta ei ratkaise Hämeen ammattikorkeakoulun kannalta asiaan liittyvää perusongelmaa. Tarkastelemme esitettyä muutosta lukuvuosimaksullisten opiskelijoidemme kannalta.

Tällä hetkellä Suomen edustustot eivät pysty palvelemaan oleskelulupia hakevia opiskelijoita tasa-arvoisesti eivätkä edustustot pysty varautumaan ennakoitavissa oleviin opiskelijoiden hakemusten tuottamiin ruuhkahuippuihin. Suomi ei pysty vaikuttamaan siihen, milloin opiskelijat hakeutuvat korkeakoulutukseen, joten meidän on pystyttävä tuottamaan palvelumme silloin, kun niitä tarvitaan. Pullonkaula on edelleen tunnistautumisen edustustoissa. Hakijoiden neuvontaan ja tiedottamiseen olisi syytä myös edelleen panostaa enemmän, jotta hakemukset lähtökohtaisesti pitäisivät sisällään tarvittavat tiedot eikä lisätietoja jouduttaisi pyytämään. Tämä neuvontatehtävä on viranomaisten tehtävä, ei korkeakoulujen.

Tämä esitys ei tuo ratkaisuja tähän toistaiseksi pysyvään ongelmaamme vaan nopeuttaa maahantuloa silloin kun oleskelulupa on jo myönnetty. Esityksessä arvioidaan, että tämä muutos (pitkäaikaisen viisumin myöntäminen) nopeuttaisi maahantuloa keskimäärin runsaalla viikolla – tosin toisessa kohdassa esitystä arvioidaan että ”Ajallinen säästö olisi noin 7–14 vuorokautta, joka on keskimääräinen oleskelulupakortin lähettämiseen ulkomaille kuluva aika.” Ja kolmannessa kohdassa ”Ajallinen hyöty voisi olla noin 1–2 viikkoa, kun huomioidaan oleskelulupakortin painatuksen ja toimituksen nykyisin vaatima aika.” Olipa arvio kumpi tahansa, viikon tai kahden nopeutus maahantuloon sen jälkeen, kun oleskelulupa on myönnetty, ei ratkaise tätä ensisijaista ongelmaa edustustojen mahdollisuuksista antaa nopeasti ja riittävästi aikoja tunnistautumislle kohdemaassa/kohdealueella.

Käytännön näkökulmasta asiaa pohdittaessa, jää myös epävarmaksi vaikuttaisiko tämä maahantuloon nopeuttavasti kuitenkaan. Vaikka viisumin saisi nopeutetusti, toiseen maahan muuttamisen valmistelut varmasti joka tapauksessa veisivät viikon tai pari sen jälkeen kuin oleskelulupa on myönnetty. Opiskelijahan voi vasta oleskeluluvan saamisen myötä pitää mahdollista muuttoa lopullisesti varmistuneena.

Kaikki toimet, jotka nopeuttavat maahantuloa ovat joka tapauksessa tervetulleita. Ensisijainen huomio tulee mainitun mukaisesti kuitenkin ja kiireellisesti kiinnittää Suomen edustustojen palveluihin, jotta voidaan varmistaa se, että edustustot palvelevat tasavertaisesti, riittäväillä resursseilla ja ennakoiden hakemusmääriä siten että ruuhkahuiput voidaan taltuttaa lisäresurssien myötä. Esityksen perusteluissa kuvataan hyvin realistisesti mitä vaikutuksia tällä muutoksella on.

Esityksen laajempi tavoite siitä, että Suomen houkuttelevuus lisääntyisi nopeutetun maahantulo-menettelyn avulla ja Suomeen saataisiin enemmän osaajia, riippuu kuitenkin myös monesta muusta tekijästä, kuten Suomen vetovoimasta yleisesti.

Hämeen ammattikorkeakoulu

Johanna Närhi
Talous- ja hallintojohtaja